

# شکست بنگاه ها

www.ketab.ir

حمید حسین لو

میترا صادقی تبار

|                     |                                                                                                            |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه             | : حسین لو، حمید، ۱۳۵۴                                                                                      |
| عنوان و نام پدیدآور | : شکست بنگاه‌ها                                                                                            |
| مشخصات نشر          | : تهران: شرکت پارس‌یان سرعت کویشک، ۱۳۹۴.                                                                   |
| مشخصات ظاهری        | : ۱۴۵ص: جدول (بخشی رنگی)، نمودار (بخشی رنگی)؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.                                                 |
| شابک                | : 978-600-90183-2-1                                                                                        |
| وضعیت فهرست نویسی   | : فیبای مختصر                                                                                              |
| یادداشت             | : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <a href="http://opac.nlai.ir">http://opac.nlai.ir</a> قابل دسترسی است |
| شناسه افزوده        | : صادقی تبار، میترا                                                                                        |
| شماره کتابشناسی ملی | : ۳۸۴۷۰۸۲                                                                                                  |

## شکست بنگاه‌ها

تالیف:

حمید حسین لو

میترا صادقی تبار

چاپ اول: ۱۳۹۴

قیمت: ۱۲۰,۰۰۰ ریال

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

انتشارات پارس‌یان سرعت کویشک (تهران- جلال آل احمد - شماره ۱۵۹ - ۰۲۱۸۸۲۴۴۱۲۰)

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۱۸۳-۲-۱

## فهرست مطالب

|    |                                                      |
|----|------------------------------------------------------|
| ۱  | مقدمه                                                |
| ۳  | بخش اول                                              |
| ۳  | ورود و خروج بنگاه ها                                 |
| ۴  | گفتار اول                                            |
| ۴  | ورود و خروج بنگاه                                    |
| ۱۴ | خروج بنگاه                                           |
| ۱۷ | گفتار دوم                                            |
| ۱۷ | توقف (ورسکتگی)                                       |
| ۱۷ | مقدمه                                                |
| ۱۷ | تاریخچه ورسکتگی                                      |
| ۱۸ | تعاریف ورسکتگی                                       |
| ۲۰ | انواع ورسکتگی                                        |
| ۲۰ | ۱ ورسکتگی عادی                                       |
| ۲۰ | ۲. ورسکتگی به تقصیر                                  |
| ۲۱ | ۳. ورسکتگی به تقلب                                   |
| ۲۱ | دلایل ورسکتگی                                        |
| ۲۲ | دلایل ورسکتگی از دیدگاه نیوتن                        |
| ۲۲ | الف : عوامل بیرون سازمانی                            |
| ۲۳ | ب: عوامل درون سازمانی                                |
| ۲۵ | عوامل موثر بر ورسکتگی بنگاه ها از دیدگاه جونا آیبانی |
| ۲۶ | مراحل ورسکتگی                                        |
| ۲۸ | تئوری ورسکتگی و تحقیقات انجام شده                    |
| ۳۰ | تئوری جدید ورسکتگی                                   |

|    |                                                  |
|----|--------------------------------------------------|
| ۳۳ | مکانیسم تئوری کنترل                              |
| ۳۷ | ابزارهای شناسایی عوامل ورشکستگی                  |
| ۳۷ | ۱. تحلیل روند                                    |
| ۳۷ | ۲. تحلیل عملیات حسابداری: (با استفاده از نسبتها) |
| ۳۸ | ۳. تحلیل مدیریت                                  |
| ۳۹ | هرینه های ورشکستگی                               |
| ۳۹ | الگوهای پیش بینی ورشکستگی                        |
| ۴۰ | مدل های پیش بینی ورشکستگی                        |
| ۴۰ | ۱. مدل ویلیام بیور                               |
| ۴۱ | ۲. مدل آئتمن                                     |
| ۴۳ | ۳. مدل دی کین                                    |
| ۴۴ | ۴. مدل اسپریس گیت                                |
| ۴۴ | ۵. مدل اهلسون                                    |
| ۴۵ | ۷. مدل زمیجوسکی (۱۹۸۴)                           |
| ۴۵ | ۸. مدل فالمر                                     |
| ۴۵ | ۹. مدل CA-Score                                  |
| ۴۶ | ۱۰. مدل فیلسوفو (۲۰۰۲)                           |
| ۴۶ | ۱۱. مدل شیراتا                                   |
| ۴۸ | گفتار سوم                                        |
| ۴۸ | شکست بنگاه های نوپا                              |
| ۵۰ | دلایل شکست                                       |
| ۵۶ | گفتار چهارم                                      |
| ۵۶ | رقابت پذیری                                      |
| ۵۶ | مقدمه                                            |

|    |                                         |
|----|-----------------------------------------|
| ۵۶ | رقابت                                   |
| ۵۸ | تعاریف رقابت پذیری                      |
| ۶۰ | انواع رقابت                             |
| ۶۰ | ۱. رقابت کامل                           |
| ۶۲ | ۲. رقابت ناقص                           |
| ۶۳ | مقایسه بازارهای رقابتی                  |
| ۶۳ | رقابت از دیدگاه‌های گوناگون             |
| ۶۸ | عوامل موثر بر رقابت پذیری               |
| ۶۸ | ۱. عوامل محیط                           |
| ۶۹ | الف: نگرش مبتنی بر هج                   |
| ۶۹ | ب: نگرش مبتنی بر بازار                  |
| ۶۹ | ج: نگرش مبتنی بر دانش                   |
| ۶۹ | ۲. عوامل ایجاد ارزش ادراکی              |
| ۷۰ | تحقیقات انجام شده                       |
| ۷۱ | بحث دوم                                 |
| ۷۱ | عوامل موثر بر نیگست بنگاه ها            |
| ۷۲ | گفتار اول                               |
| ۷۲ | اندازه بنگاه                            |
| ۷۳ | اندازه بنگاه‌ها به صورت عمومی           |
| ۷۸ | اندازه بنگاه‌ها به تفکیک رشته فعالیت‌ها |
| ۸۶ | گفتار دوم                               |
| ۸۶ | تکنولوژی                                |
| ۸۷ | تعاریف تکنولوژی                         |
| ۸۹ | مبانی تکنولوژی                          |

|     |                                        |
|-----|----------------------------------------|
| ۹۱  | تحقیقات تکنولوژی (خروج بنگاه ها)       |
| ۹۷  | گفتار سوم                              |
| ۹۷  | کارآفرینی سازمانی و موانع آن           |
| ۹۷  | کارآفرینی سازمانی                      |
| ۹۸  | تعاریف کارآفرینی سازمانی               |
| ۹۹  | موانع کارآفرینی سازمانی                |
| ۱۰۰ | ماهیت سازمان های بزرگ                  |
| ۱۰۰ | الف: ساختار غیر متمرکز                 |
| ۱۰۱ | ب: بعد زمان                            |
| ۱۰۱ | ج: فقدان استعداد کارآفرینانه           |
| ۱۰۲ | ج: سیستم تشویق و پاداش نامناسب         |
| ۱۰۳ | ج: فرهنگ سازمانی محافظه کارانه         |
| ۱۰۵ | ویژگی های فرهنگ کارآفرینی در سازمان ها |
| ۱۰۶ | فرهنگ کارآفرینی در برابر فرهنگ اجرایی  |
| ۱۰۷ | د: تضادهای سازمانی                     |
| ۱۰۸ | برنامه ریزی برای کارآفرینی سازمانی     |
| ۱۰۹ | الف: تعهد سازمان                       |
| ۱۱۰ | ب: تعیین الگوی کارآفرینی سازمانی       |
| ۱۱۲ | ج: توسعه فرهنگ کارآفرینانه سازمانی     |
| ۱۱۵ | ج: شناسایی استعداد کارآفرینانه سازمانی |
| ۱۲۱ | ضمانت                                  |
| ۱۲۱ | نگاهی اجمالی به دوره حیات بنگاه ها     |
| ۱۳۱ | منابع و مآخذ                           |

با واژه های مختلفی مانند نابودی، تعطیلی، خروج و توقف برخورد می کنیم که گاهی مترادف یکدیگر و یا به جای یکدیگر به کار می روند. در همین راستا، نابودی کسب و کار به عوامل مختلفی بستگی دارد که می تواند در اثر شکست کسب و کار یا تصاحب آن توسط شرکت های دیگر و همچنین ادغام آنان با شرکت دیگری بوده و گاهی نتیجه ی تعطیلی، اختیاری توسط صاحب آن باشد (Cardozo, 2003).

توقف بنگاه ها و دلایل آن از موضوعات مهمی است که امروزه مورد توجه مضاعف قرار گرفته و بر این اساس پاسخ به این پرسش که آیا شکست و توقف، نتیجه ویژگی های خاص یک بنگاه، صنعت و یا شرایط کلان اقتصادی جامعه است، از اهمیت بسزایی برخوردار است. تحقیقات در این زمینه برای اشخاص و بنگاه ها زیادی کاربرد خواهد داشت. عنوان نمونه، بانک ها و موسسات مالی برای اعطای وام و اعتبار، مسئولان و مدیران بخش های دولتی برای اعمال این سیاست های حمایتی ممکن و مالکان و مدیران برای تشخیص استراتژی های ایمن و ادامه حیات کسب و کار خود به پاسخ این پرسش نیاز دارند (Baldwin et al., 2000).

با اینکه در کشورهای توسعه یافته و از جمله توسعه، تحقیقات زیادی در زمینه شکست و یا خروج بنگاه ها از ادامه حیات اقتصادی انجام پذیرفته، اما متأسفانه این موضوع با همه اهمیت در کشور ما تقریباً مورد غفلت قرار گرفته است. عدم دسترسی به داده های مورد نیاز در این حوزه از یک سو، و نیز توجه بیشتر به ایجاد اشتغال از طریق ایجاد بنگاه های جدید به جای حفظ اشتغال بنگاه ها، از دیگر دلایل رشد آنها از سوی دیگر، غافل ماندن از خروج بنگاه ها از چرخه فعالیت و در نتیجه از بین رفتن فرصت ها، اشتغال ایجاد شده را باعث شده است.

بر این اساس، اگرچه تاکنون در کشور ما به طرق مختلف حمایت از کارآفرینی و شرکت های نوپا و مطالعه و تحقیق در این زمینه تا حدودی انجام گرفته است اما هنگامی که کارآفرین مدتی در کار خود با موفقیت به پیش رفت، حمایت ها و مطالعات مورد نیاز جهت ادامه حیات بنگاه اقتصادی موجود متوقف می شود. به این ترتیب کارآفرین، اطلاعاتی در مورد عواملی که می تواند باعث توقف فعالیت های او شود دریافت نمی کند. شاید در یک نگاه اغراق آمیز بتوان این گونه تصور کرد که در این مرحله، تحقیق و مطالعه متوجه رقبای کارآفرین و کسانی می شود که می توانند پس از شکست جای آن را پر کنند. باید توجه داشت که کمک به کارآفرینان قبلی

برای ادامه فعالیت ها خود، هزینه کمتری نسبت به راه اندازی بنگاهی جدید در بردارد. در این صورت از هزینه زمان و منابعی که قبلا صرف آموزش، تشویق و حمایت از کارآفرینان شده بود استفاده می شود. به علاوه حفظ اشتغال افراد شاغل به اندازه ایجاد اشتغال برای افراد بیکار در حل معضل بیکاری اهمیت دارد.

این مجموعه در دو بخش اصلی تنظیم گردیده، که در بخش اول ضمن پرداختن شرکت های یا بنگاه ها از نظر ورود و خروج آنان، از چرخه اقتصادی، دو مقوله دیگر نیز مورد بررسی قرار گرفته است اول نگاهی به مفهوم و مدل های ورشکستگی؛ دوم شرکت های نوپا و دلایل شکست آنان، در بخش دوم از میان عوامل متعدد تاثیر گذار بر شکست یا توقف (ورشکستگی) بنگاه ها به برخی از آنها که دارای اهمیت بیشتری از نظر تحقیقات انجام گرفته هستند، مورد بررسی قرار گرفته است. نکته قابل تامل اینکه، با توجه داشت نگاه به موضوع بیشتر از نگاه کارآفرینانه می باشد.